

Vraag 15 vmbo Engels: Wie lust er graag spruitjes?

Beeld: Elisa Lo-A-Njoe

Elke examenvraag is een anekdote op zich. Daarom publiceert Scholieren.com tijdens de eindexamens meermaals per week exclusieve verhalen van de examenmakers. In deze artikelen vertellen zij over de totstandkoming van een vraag die eerder op de dag is gesteld aan duizenden examenkandidaten. Vandaag vertelt toetsdeskundige Natalie over de totstandkoming van vraag 15 uit het examen Engels op vmbo-niveau.

Het centrale examen Engels GL/TL toetst leesvaardigheid. De teksten in het tekstboekje zijn dus eigenlijk het belangrijkste onderdeel van het examen. Het is de kunst om ervoor te zorgen dat de vragen op een natuurlijke manier uit die teksten volgen. Er is geen vast recept voor het maken van een vraag voor het examen, behalve dan dat de constructeurs (docenten Engels en toetsdeskundigen van Cito) altijd beginnen met een grondige analyse van de tekst: wat zijn de sleutelwoorden, hoe vat ik de tekst samen, hoe is de tekst opgebouwd, etc. En van daaruit proberen ze te komen tot opgaven die op zo'n helder mogelijke manier de kern van de tekst bevragen.

Tekst 7 van het examen van vandaag gaat over een groente die onderdeel is van de traditionele Britse kerstmaaltijd: spruitjes. Kort samengevat: de meeste kinderen vinden de smaak van spruitjes vies, daarom zijn er spruitjes met een zoetere smaak ontwikkeld. Maar deze nieuwe spruitjes kosten meer dan het spruitje dat al bestond.

‘Gatenvraag’

De woorden die in de tekst gebruikt zijn om de spruitjes en het gedrag van kinderen te beschrijven (bitter/kid-friendly/picky/traditional) geven de essentie van het verhaal weer. Met wat er omheen verteld wordt, moet de examenkandidaat steeds achterhalen welk woord op welke plek hoort. Deze zogenoemde ‘gatenvragen’ zitten al sinds 1990 in de eindexamens en zijn erg efficiënt en doelgericht. Immers, de vraag is kort en het ‘gat’ dwingt meteen om naar de context te kijken.

Nieuwe combineervorm

De combineervorm van deze specifieke ‘gatenvraag’ (vier gaten en de keuze uit vijf woorden om de tekst compleet te maken) is nieuw voor een GI/II examen Engels. Door de combinatie van meerdere gaten in de tekst, is slechts één opgave nodig om te toetsen of de hele tekst begrepen is. Bij het vullen van de laatste gaten wordt de keuze voor het juiste woord steeds gemakkelijker. Vandaar ook dat niet ieder gat een heel punt waard is. Vanwege de onderlinge afhankelijkheid zijn er maximaal 2 punten te verdienen.

Omdat we dus niet eerder meerdere gaten in één opgave gecombineerd hebben, is deze vraag eerst op kleine schaal getest. Hieruit bleek dat de instructie helder was en de leerlingen meteen begrepen wat ze moesten doen. Vol spanning kijken we bij Cito in Arnhem uit naar de reacties na afloop van het examen. En ook naar de statistische gegevens. Na afname wordt het examen namelijk uitgebreid geëvalueerd. Zo proberen we elk jaar weer een gevarieerd en eerlijk examen te maken.

Natalie Schols, toetsdeskundige Engels

Sweet Sprouts

1 No matter how you dress them up, Brussels sprouts are one Christmas tradition that many children could do without. Over the years, attempts have been made to improve the flavour, adding sweet glazes, chestnuts or pieces of smoked bacon, but in many, many cases to no avail. Now supermarket chain Waitrose has worked with growers in Yorkshire and Lincolnshire to develop sprouts that they insist are **a**.

2 According to scientists, children are not just being **b** when it comes to the knobbly sprout. Reluctance to wolf them down stems from survival instinct, as toxins tend to have a bitter taste, just like sprouts. Sweetness, on the other hand, usually indicates that something is safe to eat, which is why children adore biscuits, cakes and desserts. But there is a good reason why parents ought to urge their little poppets to eat Brussels sprouts: they have twice as much vitamin C per 100g as oranges, approximately 115mg as opposed to 54mg.

3 Amy Lance, Chief Sprout Taster at Waitrose says: “The humble Brussels sprout is a wonderful bundle of deliciousness, but so often overlooked by children or choosy eaters. The poor little sprout is often rejected by people both little and large alike due to its perceived **c** taste, so the supermarket giant has worked secretly with its farmers over the past year to create a milder flavoured sprout. We believe this variety will win over even the most ardent sprout haters. We hope it will get a massive thumbs up from children this Christmas and encourage them to ‘eat their greens’.”

4 Packs of the newly-developed sprouts will sell at £2.50 for 330g, which is not cheap when some stores will sell the **d** varieties at 99p per kilo. But some parents may yet find it is a price worth paying.

2p 15 In de tekst zijn vier woorden weggelaten (**a**, **b**, **c** en **d**).

à Kies voor elk gat het juiste woord uit de volgende mogelijkheden:

- 1 bitter
- 2 fresh
- 3 kid-friendly
- 4 picky
- 5 traditional

Schrijf de nummers achter de letters in de uitwerkbijlage.

Let op: er blijft één woord over.